

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

III. évfolyam 3. szám | 2017. március

MEGJELENIK HAVONTA

120 ÉVES A MATHIASZ

3-5.

KOCSIS PÁL

6.

GÉPJÁMŰVEZETŐK EÜ. VIZSGÁLATA

9.

ÉZSAIÁS BÖJTJE

10.

Március 15. – nemzeti ünnepünk

Aligha van olyan magát magyarnak tartó ember, akinek ne lenne valamilyen ismeretanyaga erről a nagy nemzeti ünnepről. Március 15-ről sokat tanultunk, hallottunk, minden évben megünnepeljük, az összes ide kapcsolódó történelmi eseményt fel tudjuk idézni. Kívülről fújuk a Nemzeti dalt, a 12 pontot, az első magyar felelős kormány névsorát, Táncsics kiszabadítást, aligha tudnánk sok újat erről mondani. Viszont, több mint 150 év távlatából, ma már szükséges lenne néhány, csak igazán most megérthető eseményt, személyt is felidézni, akik, ha nem is főszereplői, de szerves részei voltak ennek az Európa számára is óriási jelentőségű forradalomnak.

A következő sorokban, képekben néhány gondolatot szeretnék megosztani az olvasókkal arról, hogy mi is egy nemzeti ünnep jelentősége, és felvillantani néhány kevésbé ismert nevet, alakot, akik meghatározó személyiségei voltak a forradalom előkészítésének, megvívásának és kötődnek Kecskemét térségéhez.

MINDEN ÜNNEP: EMLÉKEZÉS

Csaknem minden népnek vannak olyan ünnepnapjai, melyek jelképpé váltak történelmükben (ilyen pl. július 4. az amerikaiaknál, július 14. a franciáknál). Ezek a napok a nemzeti összetartozást, a nemzettudatot fejezik ki. A magyarságnak három nemzeti ünnepe van (március 15., augusztus 20. és október 23.), melyek mindegyike komoly hagyományokkal rendelkezik, de mégis, a „legnemzetibb”

ünnepünk március 15. Talán ez a nap fejezi ki leginkább a világon bárhol is élő magyarok számára az összetartozást. Ezt szimbolizálja a Szendrey Júlia által Petőfi Sándor számára varrt kokárda is. Ezt a szimbólumot viseli ma is minden, magyarságát büszkén valló ember március 15-én. (a kokárda színeinek elhelyezkedését ma már nem mindenki ismeri, de a történelmi emlékek egyértelműsítik, hogy a

színek kívülről befelé haladva, a pirossal kezdődnek)

Március 15. sokkal több, mint csak szimbólum, hiszen nagy hatása is volt nemzetünk történelmére. Kossuth március 15-én utazott Bécsbe az országgyűlés törvényjavaslatával. Ezeket a javaslatokat máskor az uralkodó többször visszaküldte volna újratárgyalásra az országgyűléshez.

nemzeti érzést üres magyar-kodásnak tartják, egyre kevesebb ember viseli a kokárdát. Sok, magát liberálisnak valló politikus előtt, egy nemzetáلامok nélküli Európa vázolódik, ahol a nemzeti érzésnek nincs helye, elavult. Bízunk benne, hogy lesz olyan európai összetartás, ami meghagyja a nemzeti hagyományokat, kultúrát és történelmet.

KIK VOLTAK 1848. MÁRCIUS 15. FŐSZEREPLŐI ÉS A „MÁSODIK VONAL”?

Amikor március 15-ről beszélünk, a márciusi ifjak, Petőfi és Jókai, valamint Táncsics neve ugrik emlékezetünkbe. A nap, többnyire Pesti szereplőjének neve, a „második vonalé”, ma már homályban marad. Pedig a forradalom kevésbé előtérbe kerülő „közkatonái” között is számos jelentős személyt találhatunk a témát behatóbban tanulmányozni akarók. Különösen a március 15. követő eseményekben, és a vidéki helyszíneken játszottak sokan meghatározó szerepet. A teljesség igénye nélkül idézzünk fel közülük néhányat, különös tekintettel olyan személyiségekre, akik valamilyen módon köthetők Kecskemét és környéke forradalmi, később szabadságharcos történetében.

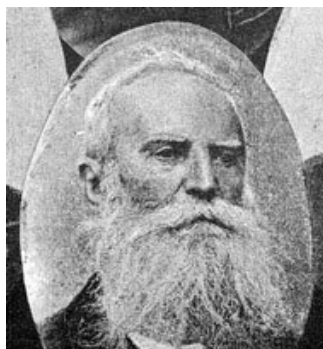
Ezúttal nem ez történt. 1848. április 11-én V. Ferdinánd, vélhetően a pest forradalomnak köszönhetően, szentesítette ezeket a törvényeket. Az áprilisi törvények nagy részben megvalósították a 12 pont követeléseit.

Napjainkban, március 15-nek, mint nemzettudat jelképnek rendkívül fontos szerepe lett. Az emberek egy közönyösebbek az erkölcsi és hagyományos értékek iránt, sokan a

Irányi Dániel:
(Toporc, Szlovákia
1822. február 24. – 1892.
november 2., Nyíregyháza)

26 évével a márciusi ifjak között idősnek számított (26 éves volt). Jogot végzett, és a forradalom egyik fő szervezője volt. Azok közé tartozott, akik Kossuthkal élükön, alkotmányos eszközökkel próbáltak segíteni a forradalomnak. 1848 júniusában bekerült az első népképviselői országgyűlésbe, később önkéntesként harcolt a pákozdi csatában. Kossuth feltétlen híveként, ő vezette az országgyűlési jegyzőkönyvet a Függetlenségi Nyilatkozat elfogadásakor. A szabadságharc bukása után Svájcba majd Párizsba menekült, távollétében halálát ítélték. Bátyja vállalta helyette a halálos ítéletet, ám erre végül nem került sor, mert Szirmay gróf felismerte. (Valószínűleg innen származik Jókainak a Kőszívű ember fiai című regényében Ödön és Jenő személycseréje.). Az emigrációban is Kossuth hű támogatója volt. Az 1867-es kiegyezésig emigrációban volt és csak ezután tért vissza, de a hűségküti haláláig nem tette le.

Hajagos Illés
(Kecskemét, 1818.
szeptember 3. – Kecskemét,
1900. december 17.)

Az 1848-as törvényeknek megfelelően, népképviselői alapon, Kecskemét lakói először választották vezetőiket 1848 júniusában. Ekkor vált ketté a városigazgatási és főbírói funk-

ció. 1848. június 8-án, 30 éves korában választották meg a város első polgármesterévé. A jómódú kecskeméti család sarja – tanulmányait a helybeli evangélikus iskolában kezdte, majd Budán folytatott tanulmányokat. Kassai és pozsonyi jogi tanulmányai után Pesten volt jurátus. 1838-ban a pesti nagy árvíz idején Wesselényi Miklós oldalán mentette a rászorulókat. 1841-ben lépett Kecskemét város szolgálatába: aljegyző, később tanácsnok lett. „A szabadságharc kezdetén Kossuth toborzó körútján (szeptember 25-én) Kecskeméten járván Hajagost népfelkelési biztosnak nevezte ki. A harcok alatt többször mentette meg a várost a pusztítástól. Kecskemét osztrák megszállásakor menekülni kényszerült. Bujdosás és internálás után 1850-ben térhetett haza. Miután az osztrák önkényuralomnak szüksége volt ismereteire, német nyelvtudására, 1851 júliusában kinevezték a város polgármesterévé. Ebben a minőségében sok hazafit mentett meg a börtöntől és a kényszerű katonai szolgálatától. Ugyanakkor, a város érdekeit szem előtt tartva, 1852-ben és 1857-ben díszes, hódolatteljes fogadtatásban részesítette a Kecskemétre látogató Ferenc Józsefet. Az önkény lazulásával, 1861 elején ismét választhatta vezetőit az ország és Kecskemét. Hajagost ekkor főbíróvá választották. A város második embereként kicsit visszavonulhatott. Szüksége volt a pihenésre családi tragédiái miatt is.” (Kecskeméti életrajzi lexikon)

„Az uralkodó 1861 közepén nem fogadta el az ország 48-as alapokon történő rendeződését, ideiglenesnek mondott szabályozást vezetett be, újból kinevezett tisztviselőkkel erősítette meg hatalmát, Hajagos Illés 1862-től 1867-ig ismét kinevezett polgármestere volt Kecskemétnek. Nehéz időszak volt ez a város történetében közjogi és gazdasági tekintetben egyaránt. A megyei hatóság helyett főispáni helytartó látta el a felügyeletet a város felett. A sorozatos természeti csapások és az aránytalanul nagy adóterhek következtében Kecskemét rettenetesen eladósodott. Tartozott az államnak (fogvasztási adó és illeték címen), a Koburg-Ko-

hary családnak (a földesúri jog megváltásának tőkéjével és kamataival) és a haszonbérbe vett puszták bérleti díjával. Nagy összegű kölcsön felvételére és városi területek eladására, bérbeadására kényszerült a város. 1865 végén – a Magyarország és Ausztria közötti kiegyezési tárgyalások hatására – az uralkodó elrendelte az 1861-ben feloszlott megyei és városi bizottságok helyreállítását. Hajagos és a kinevezett községhatósági testület kötelességének érezte lemondását nem választás útján nyert posztjáról. A királyi biztos nem fogadta el lemondásukat, hivataluk továbbvitelére utasította őket. A kiegyezés után nem választották meg újra polgármesternek, 1872-ig, mint ügyvéd dolgozott, a képviselőtestület tagjaként azonban továbbra is részt vett a város életének irányításában.” (www.mek.oszk.hu)

Csányi János
(Kecskemét, 1788.
márc. 30. – Kecskemét,
1870. jún. 29.)

„Kecskemét városának tanácsnoka, főbíró. Elemi iskoláit Kecskeméten, középiskoláit Pesten végezte, felsőbb iskoláit Debrecenben befejezve, 1810. szept. 10-én esküdött fel ügyvédnek. Ezután visszatért szülővárosába ügyvédi gyakorlatot folytatni, és a város szolgálatába 1820. nov. 1-jén lépett, mint tiszti főügyész. 1826-tól 30-ig főjegyzői feladatokat is ellátott. A városban, ebben az időszakban elég nagy egyet nem értés volt, de Csányi ura volt a helyzetnek, 1841-ben főbíróvá választották. (Ez abban az időben a városvezetői, polgármesteri teendőket is magába foglalta). 1844-ig volt a város első embere, majd ismét tanácsnok volt 1848-ig. A város polgárai bizalommal voltak iránta és a 48-as

törvények alapján megtartott tisztújításon újra főbírói tiszteletet kapott. A forradalom és szabadságharc idején is higgadt, megfontolt vezetője volt Kecskemétnek. 1849. júl.-ban a városba bevonuló osztrák tábor dihéttől, a feldúlástól és kirablástól mentette meg Kecskemétet. 1851-ig volt főbíró, 1851-ben a járásbíróság elnökévé nevezték ki. Csányi azonban csakis a város érdekeit tartotta fontosabbnak, ezért 1854-től, a bíróság újjászervezése után, mellőzték. Ezen a posztján sem volt vakon engedelmeskedő híve a hatalomnak, mindig a város érdekeit tartotta szem előtt. A Kecskeméti polgárok azonban, nagy törvénytudása miatt, 1861. febr. elején, szavazataikkal a polgármesteri székbe juttatták. 1862-ig volt polgármester, majd 1862. dec.-tól 1866-ig ismét a városi tanács tagja. 1867 elején nyugdíjazták, mert szélhűdése miatt hivatalát nem tudta ellátni. Csányinak komoly érdekei vannak abban is, hogy az utókor számára megismertette az akkori várost, cikkeket nívós folyóiratokba és ő írt először írt először életrajzot Katona Józsefről, akinek hivatali főnöke volt; és javaslatot tett műveinek kiadására.” (Kecskeméti életrajzi lexikon 1992)

Batka Gáspár
(Újkécske, 1833. febr. 24. –
Kecskemét, 1927. aug. 8.)

Nem feledkezhethetünk el azokról a hősről sem akik, fegyverrel harcoltak a 48-as eszmék megvalósulásáért, a 48-as honvédekéről. A harcoló nemzetőrök, honvédek közül több mint százán Kecskeméti illetőségűek voltak és emléküket a Köztemetőben felállított emlékoszlop őrzi. Batka Gáspár Kecskemét utolsóként elhunyt 48-as honvédje volt, csaknem 100 évet élt. Születési jubileumát 1927. márc. 15-én ünnepelte meg a kecskeméti 48-as kör. Ezen az ünnepségen olyan neves személyiségek üdvözölték a már nagyon öreg honvédet, mint, Pekár Gyula államtitkár, Zsitvay Tibor volt főispán és az akkori főispán, Fáy István.

Valamennyien példaként állíthatók fiataljaink elé, és megérdemlik, hogy március 15-én róluk is megemlékezzünk!

120 éves a Mathiász Iskola

Februárban ünnepelte településünk iskolája fennállásának 120 éves évfordulóját. Ez alkalmából változatos programokat kínáló ünnepi hetet rendezett az iskola sok-sok szervező és előkészítő munkával. Az eseményekről Kisberk Hella intézményvezető készítette egy részletes, képes beszámolót, amibe óriási energiát fektetett be munkatársai segítségével. Katonatelep közössége hálás ezért az élményért, és megköszöni neki és mindazoknak, akik ebben tevékenykedtek a megható élményt nyújtottak mindazoknak, akik szívükön viselik az iskola és Katonatelep fejlődését.

2017. február 20-án hétfőn nyílt a „Gyermekvilág” című megyei rajzpályázatunk kiállítása és gálaműsor keretében eredményt hirdettünk. Külön értékelte a zsűri a különböző korcsoportokat. 1.-2. osztályosok kategóriájában helyezettek lettek a szegedi Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola tanulói. A 3.-4. osztályosok korcsoportjában díjazottak lettek a Kecskeméti Mátyás király és Arany János Általános Iskola egy-egy tanulója, a Ménteleki Általános Iskola tanulója, Bajáról az Eötvös József Általános Iskola diákjai, a soltvadkert Kossuth Lajos Evangélikus Iskola pályázója

és ebben a kategóriában is kapott díjat a Juhász Gyula Gyakorló Iskola egy tanulója. Az 5.-6. osztályosok korcsoportjában Kecskemétről díjazottak lettek a Kertvárosi, Hunyadi János és a Béke Általános Iskola tanulói, és ugyancsak díjat kapott a Juhász Gyula Gyakorló Iskola egy diákja. A 7.-8. osztályosok kategóriájában a kecskeméti Mátyás király Általános Iskola, a bajai Sugovica Általános Iskola és a szegedi Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola tanulói értek el helyezést.

Iskolánkból három tanuló kapott díjat: Poór Lili Kata 1. osztályos tanuló II. helyezést

A Kertvárosi Iskola tanulói köszöntik iskolánkat a jubileumi évforduló alkalmából

1. helyezett: Nagy Brigitta 8. osztályos

ért el, Nagy Brigitta és Zetkó Nikolett 8. osztályos tanulóink munkái I. díjat kaptak. Az idei rajzverseny témája a cirkusz volt és több száz rajz érkezett két megyéből. A díjátadó gálán műsort adtak „A mi kis cirkuszunk” címmel az iskola drámaszakkörösei. Az alábbi képeken a díjazottak alkotásai:

Az ünnepi hét egy játékos vetélkedővel folytatódott, melynek témája Mathiász János volt.

Az iskola fiókkönyvtárában tartott programra a Corvina négy iskolája kapott meghívást. Kellemesen töltötték a gyerekek ezt a délutánt is, sok ismeretet szereztek a híres szőlőnemesítőről, a Kutatóintézetben készített mustot, mazsolát is alkalmuk nyílt megkóstolni, és emlékszalagot helyeztek el az iskola aulájában lévő Mathiász emléktáblához.

Szerdai napon „Öreg-diák” találkozóra invitáltuk azokat, akik egykor ennek az iskolának voltak a tanulói.

Egy játékos délutánt rendeztünk azoknak, akik szívesen jöttek vissza egykori iskolájukba. Jó volt megnézegetni a régi fotókat, tablókat, feleleveníteni a gyermekkori élményeket, diáktársakat, tanárokat. Estig tartó beszélgetés zárta ezt a kis rögtönzött találkozót.

Következő napon sport délelőttel tiszteltünk a jeles évforduló alkalmából. Kosár-

labda Diákolimpia helyszíne volt iskolánk sportcsarnoka.

Ennek a napnak a nyertese a Mathiász Iskola csapata volt, és ezzel tovább jutottak a következő fordulóba. Reméljük idén is városi és megyei bajnokok lesznek.

Az utolsó napon délután 2 órakor kezdődött az iskola ünnepi műsora.

A 120 éves évforduló alkalmából rendezett ünnepségen részt vett: Szemereyné Pataki Klaudia polgármester, Falu György képviselő, Zsámboki Anna a Kecskeméti Tankerületi Központ igazgatója, Dr. Lóczy László intézményigazgató, a Corvina iskoláinak igazgatói és helyettesei, a Tankerület munkatársa, a Szőlészeti Kutató Intézet egykori és jelenlegi vezetője, munkatársa, Ivkoviczné Béres Tímea

1. helyezett: Zetkó Nikolett 8. osztályos

a Mercedesz Benz Kosárlabda Akadémia igazgatója, az óvoda egykori és jelenlegi vezetője, valamint dolgozói, a Lira Művészeti Alapiskola vezetői, A Katona József Megyei Könyvtár helyettes vezetője, a Mathász Borrend vezetősége, az iskola egykori vezetője, dolgozói, pedagógusai, Dr. Serfőző Katalin, Laczay András, szülők, az iskola jelenlegi diákjai, pedagógusai.

A sok vendég megtöltötte az iskola sportszarnokát. Ünnepi beszéddel köszöntötte az egybegyűlteket Falu György, Zsámboki Anna, Dr. Lóczi László és Kisberk Hella tagintézmény-vezető.

Színes műsorral készültek a gyerekek erre az alkalomra.

A műsorban felléptek az iskola drámaszakkörösei, a labdapattogatás művészetét bemutatták kosarasaink.

Nem maradhatott el a citera zene sem ezen a délutánon. Krajcsó Bence citeraoktató állította össze a Lira Zeneiskola növendékeinek műsorát, melyben énekeltek, és citerán játszottak a gyerekek.

Fazekas András, iskolánk egykori tanulója prózával készült és vidám népi játékokat mutattak be az óvodások.

A műsor végén a Vadhajás citera zenekar muzsikált Lécné Urbán Bernadett vezetésével. Az ünnepi alkalomra Emlékkönyvet állítottunk össze, amely bemutatja az iskola múltját és jelenét. Meghívott vendégeinket ajándékoztuk meg ezzel a jubileumi kiadvánnyal. A műsor végén állófogadás keretében megvendégeltük az ünnepség résztvevőit.

Míg készültünk erre az ünnepi hétre, sok-sok régi fotót,

Szerepjáték a szüretelés pillanataiból

video filmet megnéztünk, régi írásokat, dokumentumokat lapozgattunk. Felidéztük a 100 éves évfordulót, és a 110 éves jubileumi ünnepség eseményeit, résztvevőit. Mind a két korábbi évfordulón jelen volt Fazekas Ferenc és Boros Dénesné iskolaigazgatók, ők ma már nem lehettek közöttünk. Nagy örömeinkre szolgált azonban, hogy Feri bácsi felesége, fia és unokája viszont velünk együtt ünnepeltek. Míg nézegettük a régi video felvételeket, előkerült egy interjú, amelyben Dian Józsefné beszélgetett Fazekas Ferencel, aki akkor már több éve nyugdíjban volt. Feri bácsi beszélt a régi időről, arról, ahogyan fejlődött, épült az iskola, megnyílt az óvoda. Az ünnepségen is történt egy rövid bejátszás ebből a beszélgetésből. Szeretnénk volna éreztetni Fazekas Ferenc nagyságát, bemutatni az iskoláért és a településért tett eredményit. Hiszen 30 éven át, míg irányította az iskola életét, hatalmas fejlődésen ment keresztül az

a kis tanyasi iskola, amely valaha volt a Mathiász Iskola. Három évtizeden át az iskola folyamatosan bővült, épült, fejlődött, igazodott a település igényeihez és a kor kihívásaihoz. Az az iskola, amelyben ünnepelhettünk, Fazekas Ferenc munkájának és erőfeszítésének köszönhető. Az iskola mellett jelentős eredményekkel vett részt a település életében is. Fontosnak tartotta a szoros együttműködést a Katonatelepi Szólészeti Kutatóintézettel. Az elért eredmények, sikerek úgy jöhettek létre, hogy egymás munkáját támogatták, segítették. Fazekas Ferenc és Dr. Szegedi Sándor a Kutató Intézet akkori vezetője együtt munkálkodtak azon, hogy Katonatelep épüljön, és Kecskemétnek egy élhető kertvárosi része lehessen.

A „Katonatelepi közúgyek” című helyi újság szerkesztői és a település képviselője létrehozta egy „Katonatelepért” elnevezésű emléklapok. Azzal a gondolattal született ez a „díj”, hogy

vannak emberek, akik akaratukkal, igyekezetükkel sokat tettek azért, hogy a település vagy annak valamely intézménye fejlődjön és munkájuk eredményeit a mai napig élvezheti a felnövő generáció. Az elismerés, a köszönet, és a hála jelképe ez az emléklapok. 2015-ben Sárosiné Zsíros Éva az akkor 40 éves jubileumát ünneplő óvoda nyugalmazott vezetője kapta meg. Az idei évben az iskola fennállásának 120 éves évfordulója alkalmából Fazekas Ferencnek ítéljük oda ezt az emléklapok, melyet az iskolai ünnepség keretében Fazekas Ferencnek nyújtottunk át.

Köszönetemet szeretném kifejezni mindazoknak, akik közreműködtek az évkönyv összeállításában. Továbbá megköszönöm mindazok munkáját, akik az ünnepi hét programjait szervezték, rendezték, segítették és a műsor összeállításában részt vettek. Köszönet a Szólészeti Kutatóintézetnek és a SO-DEXO Magyarországi Kft-nek az állófogadás támogatásáért. Örülök, hogy mindenki elfogadta a meghívásunkat és valamennyi érintett részt vett az ünnepi programsorozaton.

Minden nap, minden év és minden évtized egy-egy kihívást jelent az iskola számára. Azért munkálkodjunk, hogy éltsük településünk iskoláját és 10 év múltán ismét büszkén ünnepelhesünk.

(A fotókat Kisberk Hella és a KEOL munkatársai készítették)

Kisberk Hella
tagintézmény-vezető

Bővíthet a reptér szolgáltatása?

A Kecskeméti Repülőbázison jelenleg zajló polgári forgalom csak bonyolult engedélyezési eljárások után működhetett. A kisebb polgári repülőgépek mellett gyakran feltűnt a Wizzair gépe is, amely a le és felszállásokat „gyakoroltatja” a pilótákkal.

Ennek egyszerűsítése, és a polgári célú igénybevétel

fejlesztése a célkitűzése annak az elképzelésnek, amely a 2017. februári közgyűlés „Modern városok program” című előterjesztésében kisse részletebben ki volt fejtve (letölthető: www.kecskem.hu). A témával foglalkozott a legutóbbi Kecskeméti Lapok is.

Többen aggodalmukat fejezték ki a ferihegyi (Liszt

Ferenc) repülőtér környéki településeken értékvesztett ingatlanokkal vonva párhuzamot. Remélem, senki nem gondolja komolyan, hogy Kecskeméten, akár tizedrésznyi forgalom is lehetne, mint a Liszt Ferenc repülőtérén. Ráadásul a polgári repülés zaja lényegesen kisebb, mint a katonai gépeké, a Wizzair rendszeres

gyakorló repüléseivel kapcsolatban még senki nem hívott telefonon. A fejlesztés mintegy 10 év távlatában gondolkodik, jelenleg előkészítés szinten van. Az újságon keresztül folyamatosan tájékoztatjuk a lakosságot, mint ahogyan azt a Kecskeméti Lapok hasábjain is láthatják.

Falu György

Beszédet mond Falu György képviselő

Vendégünk volt Szemereyné Pataki Klaudia polgármester

Ünnepi beszédet mond Dr. Lóczi László intézményigazgató

Zsámboki Anna, a Kecskeméti Tankerületi Központ igazgatója

Műsoron a dráma szakkörösök „A mi kis cirkuszunk” című produkciója

Labdapattogtatás „Mathiászós módra”

A citera tanszak növendékeinek műsora

„Csoportkép az „öregdiák” találkozó résztvevőiről

Kocsis Pál (1884–1967) Katonatelep híressége

Február 24-én volt 50 éve, hogy elhunyt Katonatelep, sőt a magyar szőlészet, egyik nagy egyénisége, Kocsis Pál Kossuth-díjas szőlész, szőlőnemesítő. Emlékének adózunk ezzel a kis megemlékezéssel, közelebb hozva személyiségét a fiatalokhoz, a szőlészet és borászat iránt érdeklődőkhez.

Katonatelep ma már Kecskemét kertvárosa, hangulatos utcákban sorjázó szép családi házakkal. Évszázadokkal, sőt még évtizedekkel ezelőtt szétszórta tanyák alakították itt a homokos táj képét. Szegény emberek lakták be ezt a területet, akiknek nádfeleles tanyáikra őrködtek az idegent megugató kutyák. Autóbuszjárat sem volt, csak néha Nagykőrös felől jött és ment egy-egy autóbusz, s hangja megtörte a tanyavilág szunnyadó csendjét. Az emberek a vasárnapi szentmisékre, istentiszteletekre, a nagy vásárokra szekérrel, gyalog, vagy kerékpárral jutottak el. A Húsvét előtti „böjti szelek” hordták a homokot végig súrolva a kvarc- és csiszolva, aprítva azokat. A homok szegényes növényflóráját legelő állatok, főként a juhok – ahogy az itteniek mondják „bürgék” –, és tehenek adták a lakók élelmét és jövedelmét.

Látva ezt a szegényes életet, Katona Zsigmond, Kecskemét gyógyszerésze mint a kertészet létesítette Katonatelepen szőlővel, gyümölcsfákkal, bizonyítva a homok nem csak legelőként, hanem egyéb irányú hasznosíthatóságát. Közben az 1870-es évek végén hazánk borvidékeire bejött a filoxéra hada, gyorsan felszaporodva kipusztította a hegyi szőlőültetvényeket. Ekkor még értékesebbé lett a homok, amiben szerencsére nem élt meg ez a kártékony rovar. Fellendült a homoki szőlőtermesztés. 1896-ban Kassáról költözött ide a világhírű Mathiász János szőlőnemesítő, a homokra menekítve a szőlőkultúrát és a

korának egyik leggazdagabb fajtagyűjteményét. Ez a gyűjtemény ma is éke és értéke a lakótelepen működő Kutatóintézetnek. De élt még Kecskeméten a híres, nagy tudású, végtelenül szerény, mindig segítőkész gyümölcsész és szőlész, a rózsabarrack névadója, s a kertészeti iskola igazgatója Hankovszky Zsigmond. Társaságukban még tanulóként tűnt fel Katonatelep híressége, Kocsis Pál. Tanító mesterei voltak a fent említett híres szőlészek, akiktől sok ismeretanyagot szerzett és általuk megszerette a szőlőt és a vele való foglalatosságot, különösen a szőlő nemesítését. Bár festőművész szeretett volna lenni, de a sors úgy hozta, hogy a homok foglya, a finom ízű szőlőfajták nemesítője, a szegény emberek segítője lett. Kecskeméten Iványi-Grünwald Béla mellett tanulta a festészetet, amiről nehéz szívvel mondott le.

Kocsis Pál Kecskeméten, 1884. december 1-jén született, és ötven éve Budapesten, 1967. február 24-én halt meg. Miután megnősült, Katonatelepen, nádfeleles tanyán élt családjával és Bodri kutyájával. Anyagilag elszegényedett emberként küzdött végig életét. Első felesége, hét gyermek édesanyja, korán meghalt. Ugyanabban az évben a jég elverte életét adó szőlőskertjét. Pénzbevétele elmaradt és elszegényedett. Volt év, amikor a szegénysége miatt kérte, hogy ne kelljen befizetnie adóját a református egyháznak. Közben szakértőnek beválasz-

tották az Állami Borközpont igazgatóságába, ahonnan egy kis fizetést kapott, de a vállalat hamar csődbe ment, és a tagokat börtön fenyegette. Végül a Kúria ez ügyben őt ártatlannak találta. Ekkor Platter János kecskeméti konzervgyáros segített rajta, szakértőként alkalmazta Ágasegyházán, a szőlőbirtokán.

Másodszor is megnősült, Héthelyi Hettesheimi Ida tanítónőt vette feleségül, akivel együtt és szeretetben felnevelte félárva gyermekeit. A sors csapdosta ide-oda, azonban optimista életszemléletével, derűlátásával, mély hitével túlélte az őt ért csapásokat, életének mély völgyeit. Kulákká minősítették. Ez nagyon megviselte.

Szerette embertársait, legyen rokon, béres, barát, vagy hivatalnok. Jó humora, meleg szíve magához vonzotta az embereket. Amikor küzdelmes és türelmes munkája eredményeként kertjében kezdtek érni új szőlőfajtáinak fűrtjei, sorba jöttek a látogatók csodálni és megköszölni azokat. Néha baleset is történt a magonctáblájában, amikor a csalogató szépségű hibridfűrtöket megették munkásai a kísérleti tőkékről. Szomorú volt az eset láttán, de mindig ügyesen és humánusan megoldotta a problémát. Ugyan olykor mérgesen elkanyarintotta szájából a szót „a Krisztus pofozzon meg!”

Kedvesen fogadta látogatóit, akik szívesen hallgatták anekdotáit, jópofa történeteit és humorát. Közöttük híres emberek jelentek meg és rácsodálkoztak finom ízű szőlőire, élvezetes boraira. A vendégek között több alkalommal meglátogatta Kodály Zoltán világhírű zeneszerző feleségével, Emma asszonnyal együtt, akiről fajtát is nevezett el „Kodály Zoltán” néven. A többi fajtáinak elnevezése, mint Árvalány, Barátság, Bori bora, Én Kövidinkám, Jobb sincs, Jó pajtás, Kocsis Irma, Kurjantó, Lesz még hazám, Nekünk is jó,

Névtelen hősök emléke, Rátalált, Szegény ember szőlője, Szent Imre, Szent István, Szent László, Találtam, Tóth Zsiga bácsi, stb. mind-mind életének tükré.

A szőlész professzorok között Kozma Pál, Csepregi Pál, Zilai János is ellátogatott Pali bácsihoz, aki fordított kását, vagy éppen kemény lebbencset, mint alföldi ételspecialitást főzte bográcsban részükre. Az ebéd mellől saját bora sem hiányzott. Mindig jó hangulatban töltötték együtt a találkozást. Gyakornoka volt Fűri József kutató, akkor még egyetemista, aki diploma munkáját Kocsis Pál szőlőfajtáiról írta. Később ez az anyag megjelent a temerini származású Illés Sándor író „A homok óriása” című nagyszerű könyvében, amely Kocsis Pál életéről szól.

Nemesítői tevékenységét szőlőfajtáinak állami elismerése koronázta. Köztük az Attila, a Gloria Hungariae, a Kocsis Irma és az Irsai Olivér csemege-szőlő-fajtáira megkapta a Kossuth-díj II. fokozatát. Nagyszerű eredményeiről újságcikkek, rádióriportok születtek. A riporterek kopogtattak nádfeleles tanyájának ajtaján azért, hogy Pali bácsival elbeszélgessenek, riportot készítsenek, s hangját szalagra rögzítsék. Amikor lakásába beléptek, nem gondolták, hogy bent zongora, perzsaszőnyegek, saját festményei és rajzai fogják sejtetni kulturált életét. Szerette a zenét és szép hangjával sokszor zsoltárokat énekelt vagy barátai körében szép magyar népdalokat.

A II. világháborúban Budapestre menekült családjával. Nagyon haragudott a tanyán kószáló, rabló és egyéb rémtettekről hírhedt orosz katonákra. Akkor még nem is gondolta, hogy az ő hazájukban, a nagy Szovjetunióban fog egyik sikeres fajtája, az Irsai Olivér nagymértékben elterjedni, és általa a szőlőtermesztés határa a Krím-félszigettől Északra 100 km távolságra kitolódni.

Fajtáival hazai és nemzetközi kiállításokon jelent meg. Sok elismerést, díszoklevelet, aranyérmet kapott tetszetős termékeiért. 1922-től a II. világháborúig több mint 40 kiállításon vett részt szőlőfajtáival: 22 aranyérmet, 13 ezüstérmet, 21 díszoklevelet nyert, és megkapta a minisztérium „ezüst tálcáját” is. Fajtáit hosszú ideig szaporították, főként a házak körüli kertekben. Ma a már borszőlőnek minősített és rendkívül finom Irsai Olivér fajtáját telepítik a borfogyasztók körében kedvelt muskotályos bora miatt. Sőt, ma már a pálinkakészítéshez is egyik keresett fajta, amiből igen finom illatú szőlőpálinka készíthető.

Sok magyar és külföldi szakkönyvben megjelent fajtaismertetés is segítette fajtainak terjedését. Jóllehet, ő maga is adott ki fajtajegyzéket.

Miután a katonatelepi házát és birtokát 1950-ben „felajánlotta” az államnak, a továbbiakban a Mathiasz teleppel együtt a Szőlészeti és Borászati Kutató Intézetként működött tovább. Itt, mint az Intézet munkatársa még 8 évig, élete alkonyáig dolgozott.

Most, amikor halálának 50. évfordulóján emlékezünk Kocsis Pálra, nagy tisztelettel értékeljük nemesítői tevékenységét, emberségét, aki Katonatelepleknek, így Kecskemétnek is hírnevet szerzett. Emlékét őrzi a szakirodalom, utcák, iskolák, kertbarát körök neve. Róla elnevezett díjat is alapítottak, ez a Kocsis Pál-díj. Szobrot is formáltak róla. Katonatelepen a Szőlészeti és Borászati Kutató Intézetben a nagy hársfa alatt emlékoszlopot állítottak tiszteletére. Ki hitte volna, de talán ő maga sem,

Irsai Olivér szőlő

(Forrás: igemorza.hu)

hogy az utókor ilyen nagyra értékeli küzdelmes életét és termékeny nemesítői tevékenységét. Katonatelep lakói halásak és büszkéek lehetnek hírességeikre, köztük Kocsis Pálra, azokra, akik a homokon

virágzó szőlőkultúrát teremtettek és világhírnevet szereztek e helynek.

Dr. Hajdu Edit
ny. tudományos
főmunkatárs

A szabadidő és sportcentrum megvalósításának állása:

Kedves olvasóink! Mind szóban, mind a Facebook csoportban is többen sürgetnek és érdeklődnek a 2017-ben megnyitásra tervezett „Szabadidő és sportcentrum állapotáról, költségeiről egy tájékoztatást!. Ennek az igénynek próbálunk most röviden eleget tenni, amikor is a helyzetet ismertetjük és a megvalósítandó és tervezett munkákat is fel fogjuk sorolni.

1. Szabadidő és sportcentrum a 2015-ös önkormányzati határozat alapján 2016-ban kitűzésre került. (I. Korábbi számainkban írt cikkekben)

Ugyancsak 2016 eredménye, hogy az MLSZ-nél pályázott a város önkormányzata. 10 milliós önrész vállalásával, műfüves világítással ellátott pálya megvalósításának lehetőségét nyerte el. Az érték 30 millió forint!

2. KTSE szakemberei város szakembereivel együtt elkészítettek egy tervezetet, amelyben az adott és kijelölt területre vonatkozó összes lehetséges, és hosszú távon megvalósítandó létesítményt

felvázoltak (ha lesz rá fedezet).

3. A a következő lépés az adott terület fogadó képességének kialakítása az MLSZ és a beruházói részére, nevezetesen a tereprendezés és földmunkák elvégzése. Már 2016-ban az újságban leírtuk, hogy a KTSE lelkes tagjai és sok áldozatkész helyi vállalkozó összefogásának eredményeképpen felbonthatásra került és átszállították a régi pálya kerítését az új helyre.

Tereprendezésre azért van szükségünk ezen a területen, mert bármilyen furcsán hangzik is a terület nem sík! Mintegy 1 méteres szintkülönbséggel rendelkezik, ezért rendkívül nagy mennyiségű földet kell megmozgatni és a terepet beszíntezni! Ez körülbelül 4000 m³ föld megmozgatását teszi szükségessé!

Ezt a munkát november-decemberre terveztük, de a tényleg rendkívüli kemény hideg és időjárás ezt nem tette lehetővé. A KTSE katonatelepi vállalkozókkal megállapodott ezt a munkát a március 6.-al kezdődő héten megkezdik. Ennek költség fedezete

a képviselő úr által még a 2016-s képviselői keretből rendelkezésünkre áll. Emellett meg kell jegyezni, hogy a gépi munka mellett, természetesen szükség van néhány órát igénylő, kézi, kiigazító munkák végzésére is. Ezúton is felhívjuk a szíves olvasók, sportpálya iránt lelkesedők figyelmét, hogy adott időszokban szívesen látjuk őket munkavégzésre!

4. A következő nagy fejezet a közművek csatlakoztatása, hatósági engedélyek beszerzése, áram és csatorna-rendszer kialakítása. Ezek közül jelenleg a városgazdálkodási csoportnál van az elektromos hálózat engedélyeztetési kérelme. Megjegyezzük, hogy kicsit lassú az ügyintézés. Továbblépni csak a beiktatási engedély birtokában tudunk. Helyi vállalkozókat szeretnénk bekapcsolni a kivitelezésbe. Ekkor tervezhető meg a pontos költség keret is a DÉMÁSZ közlése alapján! Szerencsénk, rendelkezünk több helyi szakemberrel, akik a koordinálásban és a kivitelezésben is segíteni tudnak.

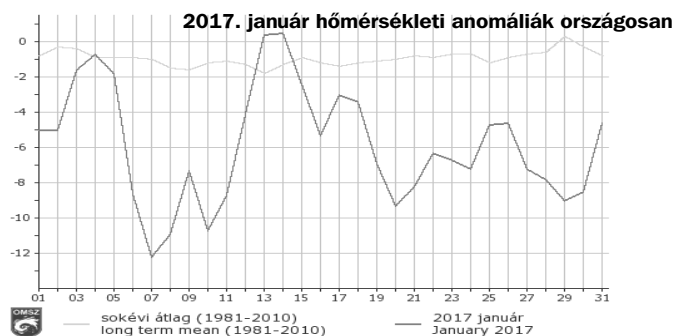
5. Szabadidő eltöltésére alkalmas terület kialakítása

Az elkészített vázlatlatterv alapján, a terület északkeleti részén, mintegy két-három-ezer négyzetméternyi terület áll rendelkezésre. Többször leírtuk, most is kihangsúlyozzuk, hogy az egész terület nem csak a sport, hanem a helyi lakosság számára kulturált szabadidő tevékenységre találkozási pontra, sütögetésre, főzésre, társas összejövetelek megtartására alkalmas területeket is tartalmaz

Ezzel a cikkel is ki akarjuk hangsúlyozni, hogy ennek térnek kialakítására és megvalósítására kérjük fel a kedves lakosokat: ötleteikkel és elképzeléseikkel szíveskedjenek gazdagítani a funkciók létrejöttét. Több elképzelés megtervezése esetén, talán egy lakossági fórumot is elbírná az egész terület elrendezésének megvitatása!

6. A műfüves pályán 2017-re tervezzük még a saját erőből megvalósítandó füves labdarúgó pálya kialakítását. Füvesítés elöntözéssel és rendszeres karbantartása gazdaságosan is megoldható ez a kérdés.

Előző lapszámunkban részletesen elemeztük január időjárását, megállapítva, hogy a sokévi (30 éves) átlagtól mennyire eltértek a középhőmérsékleti adatok. Ennek tükrében a februári adatok, bár számunkra kissé szokatlannak, nem mutattak olyan anomáliát, mint az ezt megelőző hónap. Ha egymás mellett megnézzük a február hónap hőmérsékleti – Katonatelepen mért – adatsorát, és a január hónap országos adatait a középhőmérsékletben, látszik, hogy ez a január és a február meghatározó lehet az agrárágazatban, mind termés mennyiségben, mind termés minőségben.

Sokan – bízva a korábbi néhány évben tapasztalt enyhébb időjárásban – már korán elkezdtek a szőlők és gyümölcsfák metszését, így félok, hogy a sok helyen nagyon alacsony hő-

mérsékletben nagy százalékban elpusztult rügök mellett nehezen lehet majd beszabályozni a termés mennyiségét. A Kutatóintézetnél végzett rügboncolások során (nem-

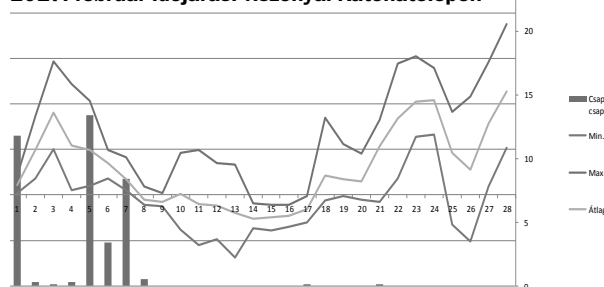
csak Katonatelepről származó szőlőknél) sokszor 50% fölött van az elfagyott rügök száma. A januári hőmérsékleti adatok láttán sokan úgy gondolják, hogy ha másra nem is, de a növényi kártevőkre gyérítő hatása lehet annak, hogy láthatóan, az egész januárt tekintve, mindösszesen 4 nap volt a 30 éves középhőmérsékleti átlag közelében, viszont az egész hónapot tekintve, ez az anomália -5 °C volt jellemzően. Mindezt tetézte néhány extra alacsony minimumhőmérséklet. (Kiskunhalas -23 °C, Kiskő-

Dr. Kerényi Zoltán

rös -21 °C, Kecskemét -19 °C.) A növényvédelmi ésnél részletezzük, hogy mindezek ellenére, milyen veszélyek leselkedhetnek kerti növényeinkre.

2017. február időjárási viszonyai Katonatelepen

Aktuális kerti teendők – március

A március az egyik legszesélyesebb hónap, lehet részünk 18-20 fokban napsütéses időben, de jöhetnek még hajnali fagyok, de még hó is (lásd 2014. március 15-i hóvihart!). A legtöbb kertbarát tenyere ilyenkor már viszket, hogy amit lehet, kezdjen a szabadban ültetni, vetni, palántázni, böngészi a csábító kertészeti árudák katalógusait, sietne beszerezni az áhitott növényanyagot, de ez még korai lehet. Viszont akad sok olyan kerti munka, amit most, márciusban kell elvégezni. A lombhullató cserjék és fák szunnyadó állapotban jól viselik ezt a hideg hónapot, de ha kirügöznak, akkor az végzetes is lehet a számukra.

- A cserjékről és az évelő növényekről is szedjük le a téli takarást.

- A rózsákról a takarást le-szedhetjük, sőt a metszést is megejthetjük, de az öreg kertészek tapasztalata szerint ezt legjobb akkor kezdeni, amikor az aranyeső virágzik.

- A legtöbb Katonatelepi kertben nemcsak haszon és dísznövények vannak, hanem nagy területet befedő gyepek is. Tisztítsuk meg a gyepeket, úgy hogy lombseprűvel erősen átfésüljük, ezzel levegőhöz juttatva, és így a rothadásos betegségeket is elkerülhetjük. Ehhez természetesen össze kell gyűjteni a gyepeken maradt avart, leveleket. (Felhívnom a figyelmet a nemrég életbe lépett tűzvédelmi rendeletekre,

ezért amit lehet, inkább komposztáljunk!)

- Az örökzöld sövényeket a legjobb márciusban visz-szavágni, mert így erősebb és szebb hajtásokat hoznak majd nyáron. Vágjuk le metszés-kor az elhalt, letört ágakat. A balkon és dézsás növényeket kezdjük el átültetni, vagy ha túl nagy cserépbe van ültetve, a felső talajréteget cseréljük le.

- Márciusban már megjelennek az első csigák a kertben, gyűjtsük őket össze és távolítsuk el őket kultúrnövényeink közeléből.

GYÜMÖLCSÖK ÉS ZÖLDSÉGEK

- Márciusban, általában Gergely napja, március 17.

után, vethetünk a szabad földbe a spenótot, a zöldborsót, a sárgarépat, a retket, a hagymát, és a tépősalátát, petrezselymet. A többi zöldség és virágmagot vetés után védett fagymentes helyen neveljük.

Fontos előmunkákat a talaj előkészítése: kapával vagy más talajlazítóval majd ezután a komposztot a felső talajrétegebe bedolgozni.

- Már szabadföldbe ültethetjük a nagyobb évelő fűszernövényeket (lestyán, citromfű, mezei sóska)

- Fólia vagy fátlyfólia alá már ültethető saláta akár a divatos rukkola (más néven bormustár) is, de a legegyszerűbb a madárbegy saláta.

- A gyümölcsösben márciusban még nyugodtan metszhetünk és ültethetünk is, különösen fontos az alakító metszés.

- Rákos és fagyott sebeket a keményebb fagyveszély elmúltával ki kell vágni, és szakszerűen kezelni.

- A szamócaültetvényt virágzás előtt meg kell tisztítani a beteg levelektől anélkül, hogy a növény szívleveleit megsértenénk.

NÖVÉNYVÉDELEM

- Legkésőbb most van itt az ideje, hogy megkezdjük a harcot a kártevők ellen, végezzük el a lemosó permetezéseket bármennyire is megnyugtatónak gondolnánk a hideg tél kártevő gyérítő szerepét.

- Célszerű a szamóca közé fokhagymát ültetni, így később kevesebb dolgonk lesz a betegségekkel.

- Levéltetű ellen hatékony a rózsák közé levendulát ültetni, ha a talaj vízáteresztő képessége jó.

- Márciusban kell elbánni a levéltetvekkel az áttelelt dézsás növényeknél. Mindegy, hogy levéltetűről, pajzstetűről, gyapjas pajzstetűről vagy egyéb tetűről van szó, mindegyik károsítja a növényeket. Igen egyszerű módszer a szappanos lemosás (1 L víz, 1 evőkanál kenőszappan, kevés szpiritusz).

- A pajzstetűnél és a gyapjas pajzstetű ellen (különösen a leanderek esetében) alkalmazhatunk paraffin készítményt, amely egyben levélfenyésztő is.

Gépjárművezetők egészségi alkalmasságának véleményezése

Az 1/1975.(II.5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól kimondja:

„A közúti közlekedés biztonsága és zavartalansága fontos társadalmi érdek”

A gépjárművezetők egészségügyi alkalmasságának feltételeit a többször módosított 13/1992.(VI.26) NM rendelet határozza meg.

A felnőtt háziorvosi praxisba tartozó páciensek többsége rendelkezik jogosítvánnyal. Az egészségügyi alkalmasság elbírálása, kategóriától függetlenül első sorban a családorvos hatáskörébe tartozik.

A köztudatban un. „űrvezetői és hivatásos” jogosítvány néven szerepeltek régebben az 1. és 2. alkalmassági csoportok. Ezekben belül is nagyon sok kategória van. Szintén gépjármű alkalmassági vizsgálat szükséges a kishajó vezetőknél.

Az alkalmasság elbírálás szempontjai kategóriánként különbözőek.

A targonca vezetői alkalmasság elbírálása viszont üzemorvosi feladatkör.

Ki végezhet orvosi alkalmassági vizsgálatot?

Véleményezhet a háziorvoson kívül más orvos is gépjárművezetői egészségi alkalmasságot, de ilyen esetekben a véleményező orvos felelőssége, hogy a páciens előzményi betegségeiről minden információt beszerezzen.

A vizsgált személynek is kötelessége van a vizsgálatot végző orvos felé, hogy betegségeiről, korábbi kórházi vizsgálatairól tájékoztatást adjon.

Amennyiben nem a háziorvos végezte az alkalmassági vizsgálatot, úgy tájékoztatni kell őt ennek megtörténtéről. Korábban csak a vizsgálatot végző orvos feladata volt ez.

A 2017. január 01-én életbe lépett jogszabály módosítás kimondja, hogy a páciensnek is kötelezettsége, hogy háziorvosa felé bemutassa a más orvos által kitöltött alkalmassági vizsgálati lapját.

Milyen esetben van ennek jelentősége?

Amennyiben nevezett személy egészségi állapotában olyan megbetegedés következik be, ami miatt esetleg a vezetői alkalmasság felfüggesztésére van szükség, a háziorvosnak azt haladéktalanul be kell jelenteni az okmányiroda felé. Ilyenkor a jogosítványt hivatalból visszavonják addig, míg ismételt alkalmasság nem válik a személy a vezetésre. Ezt hívjuk soron kívüli egészségi alkalmassági vizsgálatnak.

Például: történik egy baleset, amit nem ő okozott ugyan, de másik jármű vezetőjeként részese volt, a hatóság vizsgálatot kezdeményez. Ekkor derülhet fény a mulasztásra és ez jogi felelősségre vonással, pénzbüntetéssel jár.

Úgynevezett soron kívüli alkalmassági vizsgálatot kezdeményezhet:

- eljáró hatóság
- közúti járművezető munkáltatója, ha a munkavállaló munkaköre ellátásával kapcsolatban közúti járművet vezet
- pályaalkalmasságot vizsgáló szerv
- bármely orvos (20.§ 47.,

ha az orvosnak tudomása van arról, hogy az általa kezelt személy járművezetésre jogosító okmánnyal rendelkezik és nála olyan betegséget, illetőleg állapotot észlel, amely közúti járművezetésre való alkalmasságát kérdésessé teszi, köteles haladéktalanul soron kívüli vizsgálatot kezdeményezni az alkalmasságot első fokon vizsgáló szervnél.)

- orvos szakértői szerv

A közúti járművezető jelölt előzetes alkalmassági vizsgálatra, a vezető az időszakos alkalmassági vizsgálatra hozza magával:

Személyi igazolványát, lakcím kártyáját, jogosítványát.

Ki kell tölteni egy nyilatkozatot, aminek űrlapját a rendelőben kap meg.

Egy rövid kérdőívet is ki kell töltenie alváskészítéssről.

Ezt követően történik a vizsgálat.

Amennyiben ennek során olyan eltérést észlel a vizsgáló orvos, ami szakorvosi véleményezést igényel, beutalót ad a szakvizsgálatra. (pl. látás élesség problémája) Színlátás zavara csak bizonyos kategóriákban kizáró ok.

Ha az orvosi előzményi adatokban idült megbetegedés szerepel, szintén szakorvosi vélemény lehet szükséges. (Pl. cukorbetegség, epilepsziás vagy egyéb ideggyógyászati betegségek, szívbetegségek bizonyos formái, stb.)

Gyakran előfordul magas vérnyomás betegség. Amennyiben ez kezelt és a vizsgálatkor is jó a vérnyomás érték, természetesen semmi akadály az alkalmasság kiadásának. Tapasztaljuk, hogy a fehér köpeny néha okoz magasabb vérnyomást, jó beállítás mellett is. Ilyenkor lehetőségünk van az informatika segítségével megtekinteni, hogy a beteg kiváltotta e rendszeresen az ajánlott vérnyomás csökkentőt és ennek ellenére pillanatnyilag lehet e csak magasabb a vérnyomás. Ezt követően dönt a vizsgáló orvos a további teendőkről.

Ha a szakorvosi leletek ellenére aggályosnak ítéli meg a vizsgáló orvos a páciens koncentráció és figyelem megosztását, vagy a szakorvosi leletek ellenére sem érzi biztonságosnak, hogy forgalomban gépjármű vezetőként vegyen részt nevezett személy, úgy tovább küldi I. fokú Orvos Szakértői Bizottsághoz. Az alkohol betegek esetében is bizottság dönt az alkalmasságról.

Kiadjuk az alkalmassági véleményt:

- Alkalmas; Alkalmatlan; Alkalmatlan korlátozással.

A megfelelőt aláhúzzuk.

Javasoljuk a vizsgált személynek, hogy nézze át adatait, nehogy az okmányirodán, vagy a kormányablaknál szem-

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelep háziorvosa

besüljön, hogy hibás valamely adata.

Az orvosi alkalmasság időtartamát jogszabály szabályozza, 2017. január 01-től a születési dátumhoz igazodva.

Természetesen aggályos esetben ezt a vizsgáló orvos csökkentheti. Amennyiben alkalmatlanságot véleményezünk, vagy időkorlátot csökkentünk, a vizsgált személynek is lehetősége van orvosszakértői bizottság véleményét kérni.

A vizsgálat nem az egészségbiztosítás által finanszírozott, így annak díját a vizsgáló orvosnál kell fizetni. Ennek mértéke szintén jogszabályban szabályozott.

A korlátozással történő alkalmasságról néhány gondolat:

Látásjavító eszköz (szemüveg) esetén kötelező a tartalék szemüveg. Amennyiben valaki contact lencsével vezet, akkor is köteles szemüveget vinni magával. Előfordul, hogy különböző okból mozgáskorlátozott személy igényel vezetői engedélyt. Bizonyos esetekben orvosi és műszaki bizottság, külön a beteg részére átalakított gépjárműre megadhatja az alkalmasságot, gyakoribb felülvizsgálattal, korlátozó feltételekkel.

Végezetül: nekünk, vizsgáló orvosoknak nem az akadékoskodás, hanem a páciensek segítése a célunk. Egyben a jogszabályok betartásával, és orvosi felelősségünkkel az emberek biztonságát tartjuk a legfontosabbnak.

Sorozatunkban hónapról hónapra bibliai személyek életének és Istennel való találkozásának tanulságait próbáljuk átültetni mindennapjainkra. Most az Őszö-vetség korának egyik leg-jelentősebb prófétájának, Ézsaiásnak az élete és üzenete elevenedik meg előttünk.

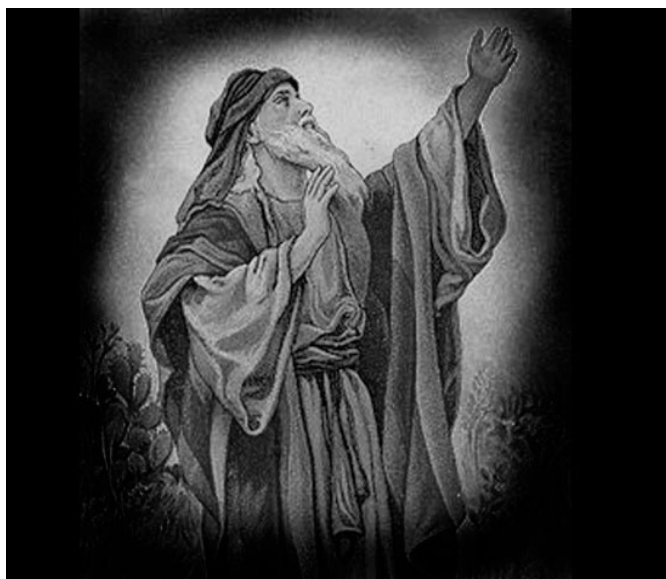
Hol a vallás helye az ember életében? Hol az Isten helye? Olyan korban élünk, amikor jócskán többségben vannak azok, akik szerint sehol. Miközben válságok és krízisek hatják át a mindennapokat: családokban, egyéni életben, gazdaságban, országunkban, Európában. Tudjuk, nehézségeket különböző módszerekkel is lehet sikeresen kezelni, sőt lehetnek személyre, közösségre alkalmazott speciális megoldások is, amik csak az adott személy, vagy közösség életében működnek. Ezek során azonban – ma ezt látjuk – nem, vagy csak nagyon kis mértékben jelenik meg megoldásként a hit, a vallás, az Istennel való kapcsolat gyógyító és megoldást adó lehetősége. Korunk egyéni és közösségi válságait látva azonban nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy Istennel és jelenlétével nem számolunk. Ehhez hozzá kell tennünk, hogy ő soha sem tüneti kezelést akar végezni az emberen, hanem alapjaiban akarja megváltoztatni úgy, hogy ezáltal megtalálja önmagát és kiteljesedik az élete. Isten nem teszi ezt az ember akarata ellenére, de kérésére bármikor megteheti. Ézsaiás próféta kora és a mi időnk között sok hasonlóságot találhatunk. Isten népe csak névlegesen volt istenfélő, a társadalmat – az isteni parancsal ellentétben – vallási keveredés jellemezte, a gazdasági élet teljesen korrupt volt, kevesen éltek jólétben, a többségnek csak a mindennapira jutott elegendő, az értelmiség (papság és hivatalnokok) nem töltötték be a tőlük elvárható feladatokat. Ráadásul az ország határainál állt a kor egyik legjelentősebb ereje, az asszír haderő. Mit üzent ekkor az Isten?

Ézsaiás próféta rokonságban állt a királyi családdal,

Ézsaiás böjtje

így az uralkodók (több is volt prófétai működése alatt) feltétlen hívének gondolhatnánk. És valóban, hűséges volt a mindenkor hatalomhoz, de nem hajbókolásával, hanem javító szándékú, az Úr útjára határozottan rámutató kritikájával. Többszörösen is elgondolkodtató és inspiráló ez. A származás és a kapcsolatok önmagukban nem kell, hogy gátoljanak abban, hogy

Száma a legfőbb tekintély Isten. Így nem sokféle kell megfelelni, hanem egyetlen irányba. Nagy terhet vesz le ez az emberről. Ézsaiás prófeta megjövendöli Jézus Krisztus születését. K.e. 700 körül arról beszél, hogy Isten elküldi követét a földre, aki bizonyítékát adja, hogy Isten nem az emberi világtól távol van, hanem közel hozzá, benne az emberek világában. A Meg-

Ézsaiás (Isaiah) prófeta (Forrás: thejerusalemgiftshop.com)

kimondjuk kritikánkat. Sőt felelősségünk éppen abban áll, hogy őszinték legyünk, de szeretetteljesek! Ézsaiás nem a maga elvárásait kérte számon a királyon és a népen, hanem az Úr parancsait. Meg kell tanulnunk túllépni azon, hogy csak a saját igazunkat hangoztatjuk. Isten szándékai, parancsai eligazítanak a mindennapok kérdéseiben, igazodjunk azokhoz. A hűséget ne keverjük össze a szolgálattelkiséggel! Se akkor, amikor vezetők, se akkor, amikor alárendelték vagyunk. Vezetőként teremtsünk olyan légkört, ahol a vezetettek (családban, munkahelyen) kimondhatják gondolataikat, még az is lehet, hogy tanulhatunk belőlük. Alárendeltként pedig vegyük a bátorságot ahhoz, hogy jobbító szándékú véleményünknek hangot adjunk!

Ézsaiás azonban nemcsak „életvezetési” tanácsokat ad.

váltó bűnei alól szabadítja fel az embert. A vétkekre nem a tagadás, vagy az önostorozás a megfelelő válasz, hanem mivel Isten könyörül, a bűnök megvallása és ezáltal a szabadulás. Krisztusról mondja Ézsaiás: Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődünk vele. Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. (Ézsaiás 53, 3-5)

Végül Ézsaiás a hamis istentiszteletet is kritikával illeti. Igen, mert az istentisztelet is lehet hamis, akkor, ha lélek nélkül történik. Ha a temp-

Laczay András
lelkipásztor

lomba járó ember tettei a képmutatásról és szeretetlenségről tanúskodnak. A böjti időben dönthet úgy az ember, hogy testét megtartóztatja valami megszokottól, vagy rászánja magát valamire. Ez azonban kevés: lelki rendrakásra van szükség. „Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény hajléktalant, ha meztelen embert látsz, ruházd fel, és ne zárkozz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az Úr dicsősége lesz mögötted. Ha segítségül hívod az Urat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok! Ha majd senkire sem raksz jármot, nem mutogatsz ujjal, és nem beszélsz álmod, ha falatodat megosztod az éhezővel, és jól tartod a nincstelent, akkor fölragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény. Az Úr vezet majd szüntelen; kopár földön is jól tart téged, és csontjaidat megerősíti. Olyan leszel, mint a jól öntözött kert, mint a forrás, amelyből nem fogy ki a víz.” (Ézsaiás 58, 6-11)

Legyünk hűségesek a mellettünk élőkhöz, ragaszkodjunk ne csak saját, hanem Istentől kapott rendünkhöz! Képviseljük azt szavainkban, s még inkább tetteinkben! Bűnvallás, magunkkal való szembenézésünk által szabaduljunk meg feleslegesen hordott terheinktől, s legyen böjtünk Istennek tetsző!

NYÍLT NAP

KATONATELEPEN

a
Mathiász János Általános Iskolában

Időpont: 2017. április 7. (péntek) 8-11 óráig

Programok: Bemutató foglalkozások az alsó tagozatos tanítók és tanulók bevonásával

Informatika foglalkozás

Ízelítő az iskola sportéletéből

Hangszeres bemutató

Kiállítás a "Nyitnikék" óvodások városi szintű rajzpályázatának díjazott alkotásaiból

Szeretettel várunk minden érdeklődő szülőt és leendő 1. osztályos gyermeket

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Városi támogatási program pályázataiból, 2016-ban elnyert összegből, a Kavarka Egyesületen keresztül, a Katonatelepi Baba-Mama klub is részesült. Ennek köszönhetően lehetőség nyílt különböző eszközöket, írószereket vásárolni a kézműves foglalkozások megvalósításához, melyet a gyerekek különösen élveztek. Miután 2017 februárjától a programok egy része a Katonatelepi Református Templom kistermében kerül megrendezésre – amit külön köszönünk Laczay András lelkésznek – vásároltunk egy nagy szőnyeget, mellyel még komfortosabbá tettük a babák számára a helyiséget.

Nagysolymosi Andrea
védőnő

BABA-MAMA KLUB

A Katonatelepi Baba-Mama klub márciusi programkínálata:

• **március 9.** csütörtök 10 órától Zenebölcsi Rosziczné Ildikóval (800 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme

• **március 14.** kedd 09:30-tól „Így tedd rá” népi játékok és tánc 1 éves kortól Oldal Henriettel (1000 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme

• **március 16.** csütörtök 10 órától Zenés-gitáros foglalkozás István bácsival (700 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme

• **március 21.** kedd 10 órától Baba-Mama klub (in-

gyenes), beszélgetés Szabó Béláné Rita védőnővel, téma: Maus cipők, a gyermekek jobb lábáért, helyszín: Katonatelepi fiókkönyvtár

• **március 23.** csütörtök 10 órától Zenebölcsi Rosziczné Ildikóval (800 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme

• **március 28.** kedd 09:30-tól „Így tedd rá” népi játékok és tánc 1 éves kortól Oldal Henriettel (1000 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme

BABA-MAMA TORNA Tálásné Katával, minden SZERDÁN és PÉNTEKEN 10 órától a Református Templom kistermében „várok minden mozogni vágyó anyukát gyermekével együtt, hogy kicsit jobban érezzük magunkat a bőrünkben, és mert nők vagyunk! A foglalkozás egyelőre ingyenes, csak egy polifoamot hozzatok magatokkal, és a kitartásotokat! Várlak Szeretettel! Kata”

A program jelenleg szervezés alatt van, pontos indulásról a Védőnő Katonatelepi facebook oldalon tudunk tájékoztatást adni. Köszönjük türelmeteket!

„MATHIÁSZ JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁÉRT ALAPITVÁNY”

Adószám: 19048222-1-03

Kérjük, támogassa iskolánk sport és szabadidős programjait
adója 1%-ával!

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112
(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)

és a 107 (rendőrség) telefonvonala

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +3630 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk

Egészségügyi Központ: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u.25/a.

Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin (+3630 3587967)

Rendelő: +3676 471 428

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8-12 óráig, kedd, csütörtök: 13-15 óráig

Gyermekorvos: dr. Fischer László (+3630 998 1187),

Rendelő: +3676 471 053

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 11-13 óráig, kedd, csütörtök: 13-15 óráig

Katonatelepi védőnői szolgálat: Nagysolymosi Andrea

(+3630 590 1819) +3676 507 916

Csecsemő tanácsadás: dr. Fischer László (+3630 9981187),

Rendelő: +3676 471 503 minden kedden 12:30-13:00

Katonatelepi Fiókgyógyszertár: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/a.,

Tel.: +3676 323 188

Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek: 8-13 óráig,

kedd, csütörtök: 13-18 óráig

KÖZÉRDEKŰ ÉS SZOLGÁLTATÓI INFORMÁCIÓK

Magyar Posta Postapartner: Kecskemét, Katonatelep, Ezüstkényő u. 1.

Tel.: +3630 995 6350 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 11:00-13:00

Szálláshelyek: Jegenye Panzió: Kecskemét, Katonatelep, Lombos u. 48.

Tel.: +3676 471 213

Kecskemét Katonatelepi üzletek, boltok:

Őnért 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +3676 471 486

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12, vasárnap 6-11 óráig

Őnért 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Mályva u. 37.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12, vasárnap 6-11 óráig

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Kecskemét Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány, 6000 Kecskemét, Katona Zs. u. 3.

Felelős kiadó: Lázár János, a kuratórium elnöke • Felelős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán

Szerkesztő Bizottság: Kisberk Hella, id. Tóth Viktor

Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (kertünk-házunk); Kisberk Hella (oktatás); Obbágy Tiborné Netti (óvoda);

Laczay András (hit és erkölcs); Balla Dániel (sport); Lázár János (Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány);

dr. Mezős Ottó (jog); Nagysolymosi Andrea, dr. Serfőző Katalin (egészségügy)

Olvasószerkesztő: Balasi Franciska

Nyomdai munka: Pendepriint Kft., Nagykovács, Készült 1000 példányban